

4 ANIDURATA
PROIECTULUI**17**PACTE DE INTEGRITATE
PILOTATE

PACTELE DE INTEGRITATE MECANISM DE CONTROL CIVIC PENTRU SALVGARDAREA FONDURILOR EUROPENE

PESTE 920 MILIOANEVALOAREA TOTALĂ A PROIECTELOR
PARTICIPANTE SELECTATE, COFINANȚATE DE UE**PESTE 7.2 MILIOANE**BUGETUL COMISIEI PENTRU ACEASTĂ
INIȚIATIVĂ**11**SECTOARE ACOPERITE PRIN
PROIECTELE COFINANȚATE DE UE**15**ORGANIZAȚII ALE
SOCIETĂȚII CIVILE/
MONITORI**11**STATE MEMBRE UE
PARTICIPANTE

#integritypact

@EU_Regional

@TI_EU

<http://europa.eu/!Qn67BM>

Proiectul este coordonat de

Politica Urbană
și Regională

#IntegrityPactsRO

Newsletter nr. 10 / Septembrie 2017

Proiect finanțat de Uniunea Europeană. Conținutul
acestui material nu reprezintă în mod necesar
poziția oficială a Uniunii Europene.

Pactele de Integritate (Integrity Pacts) reprezintă un acord între o instituție publică și o companie/companii participante la un proces de achiziție publică. Acest acord implică angajamentul părților de a se abține de la: a plăti, oferi, solicita sau promite mită, trafic de influență sau orice alte forme de coluziune pe parcursul procesului de achiziție publică. Totodată, pactele instituie o formă de transparentizare a achiziției publice, prin facilitarea accesului unei terțe părți la acest proces, în calitate de monitor independent. Monitorul este de regulă o organizație a societății civile, iar monitorizarea se poate desfășura de la începutul procesului de achiziție și până la finalizarea implementării contractului.

Exemplu de bună practică

Ministerul Educației își asumă Pactul de Integritate în monitorizarea achizițiilor publice

Ministerul Educației Naționale a semnat un protocol de colaborare cu Transparency International Romania și Institutul Pentru Politici Publice, prin care părțile își asumă monitorizarea procedurilor de achiziție publică din proiectul „Sistem de management integrat al școlarității”, cu respectarea Pactului de Integritate. În cadrul acestui proiect va fi realizată o platformă națională accesibilă publicului, care va cuprinde date relevante pentru procesul educațional la nivel preuniversitar.

Pactul de Integritate cuprinde: scop, obiect, obligații.

Obiectul Pactului de Integritate îl reprezintă promovarea comportamentelor etice, a transparenței și integrității pe toată durata procedurilor de atribuire și implementare a contractelor de achiziție publică.

Scopul Pactului: asigurarea integrității în gestionarea fondurile europene și a fondurilor publice, prevenirea fraudelor și a corupției, creșterea transparenței și responsabilității, îmbunătățirea condițiilor de concurență, eficientizarea cheltuirii fondurilor publice și creșterea nivelului de încredere în instituțiile publice pentru implementarea proiectului amintit implementat de Ministerul Educației.

Obligațiile părților semnatare ale Pactului de Integritate

Autoritatea Contractantă se obligă:

- ◆ Să ofere Monitorului Independent acces la dosarul achiziției și orice documente și informații ce țin de organizarea procedurilor de atribuire și de executare a contractelor de achiziție publică, prevăzute în Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cât și cele prevăzute în regulamentele interne ale Autorității Contractante.
- ◆ Să asigure Monitorului Independent acces la documentația depusă de ofertanți în cadrul procedurii de achiziție.
- ◆ Să ofere Monitorului Independent acces la toate documentele emise de Comisia de Evaluare.
- ◆ Să ofere Monitorului Independent posibilitatea de a participa, în calitate de observator, la toate etapele procedurii de achiziție publică și la implementarea contractelor.
- ◆ Să pună la dispoziția Monitorului Independent, la cererea acestuia, toate documentele relevante ale procedurii de atribuire și ale etapei de executare a contractului respectiv și să răspundă la întrebările scrise referitoare la aceste documente;
- ◆ Să ia toate măsurile necesare pentru ca pe parcursul evaluării ofertelor, atribuirii și executării contractului de achiziție publică, toți angajații săi să se abțină de la orice acțiune sau inacțiune, care pot reprezenta, potrivit dispozițiilor legale în vigoare: fapte de concurență nelegală, fapte de corupție, conflict de interese, utilizarea de informații privilegiate, influențarea în mod nelegal procesul decizional al autorității contractante sau obținerea de informații confidențiale care i-ar putea conferi avantaje nejustificate în cadrul procedurii;
- ◆ Să publice/să adopte o politică/procedură privind protecția avertizorilor de integritate și să constituie un canal de comunicare dedicat primirii oricăror sesizări cu privire la modalitatea de derulare a procesului de achiziție, dacă acestea nu există;
- ◆ Să publice/să adopte (în funcție de existența sau nu a politicii/procedurii la nivelul Autorității Contractante) o politică/declarație de toleranță zero la corupție și să asigure respectarea tuturor normelor referitoare la conflictele de interese, cadouri și cheltuieli de protocol și implementarea tuturor prevederilor Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 în cadrul Autorității Contractante.

Monitorul Independent se obligă:

- ◆ Să monitorizeze întreaga procedură de achiziție publică și de implementare a contractului de achiziție publică, de la stadiul de identificare și analiză a nevoilor până la semnarea procesului verbal de recepție, pentru contractele atribuite în cadrul proiectului "Sistem de management integrat al școlarității";
- ◆ Să evalueze conformitatea procedurii de atribuire și implementare a contractului de achiziție publică cu reglementările legislației în vigoare;
- ◆ Să evalueze respectarea următoarelor principii: integritate, responsabilitate, transparență și respect în cadrul procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică, precum și în timpul executării acestora;
- ◆ Să facă recomandări pentru a preveni și elimina eventuale abateri pe întreaga durată a procedurii de achiziție;
- ◆ Să facă recomandări pentru a preveni și elimina eventuale riscuri pentru Autoritatea Contractantă pe întreaga durată a procesului de achiziție publică;
- ◆ Să aducă la cunoștința Autorității Contractante eventualele riscuri sau abateri descoperite;
- ◆ Să întocmească periodic, în funcție de etapele procedurii de atribuire și executare a contractelor de achiziție publică, rapoarte de monitorizare;
- ◆ Să transmită Autorității Contractante și Direcției Generale Programe Competitivitate (AM POC), spre consultare, rapoartele de monitorizare, înainte de a le publica;
- ◆ Să aibă în vedere observațiile și propunerile Autorității Contractante și ale AM POC cu privire la rapoartele de monitorizare, să le integreze sau, dacă nu le integrează, să întocmească o notă justificativă care să cuprindă argumentele care au condus la neînșușirea observațiilor și propunerilor;
- ◆ Să asigure confidențialitatea punctelor de vedere și/sau a opiniilor membrilor din Comisia de Evaluare la analiza, pregătirea și întocmirea rapoartelor de monitorizare;
- ◆ Să își efectueze sarcinile cu bună credință, în mod obiectiv și independent;
- ◆ Să asigure confidențialitatea tuturor documentelor care nu au caracter public, pe care le primește sau la care are acces direct sau indirect de la Autoritatea Contractantă.

Alte obligații ale Monitorului Independent:

- ◆ Să asigure semnarea unei declarații de confidențialitate de către toate persoanele pe care le desemnează și care pot avea acces la documente care nu au caracter public;
- ◆ Să facă propuneri privind conținutul tuturor documentelor pe care Autoritatea Contractantă și contractanții trebuie să le întocmească și să le publice;
- ◆ Să folosească informațiile la care va avea acces numai în scopul redactării rapoartelor de monitorizare obligatorii. Datele obținute în urma realizării de studii vor fi păstrate și procesate pentru scopuri statistice sub condiții de confidențialitate;
- ◆ Să întocmească și să transmită spre completare Autorității Contractante și să păstreze toate minutele întâlnirilor de lucru și ale sesiunilor de monitorizare;
- ◆ Să ia toate măsurile necesare pentru ca pe parcursul evaluării ofertelor, atribuirii și executării contractului de achiziție publică, toți angajații săi să se abțină de la orice acțiune sau inacțiune, care pot reprezenta, potrivit dispozițiilor legale în vigoare: fapte de concurență neloială, fapte de corupție, conflict de interese, utilizarea de informații privilegiate, influențarea în mod nelegal procesul decizional al autorității contractante sau obținerea de informații confidențiale care i-ar putea conferi avantaje nejustificate în cadrul procedurii de achiziție publică.

În plus față de obligațiile de mai sus, TI-RO și IPP, în calitate de Monitori Independenți, se angajează să publice pe paginile proprii de internet următoarele informații:

- ⇒ *protocolul de colaborare cu autoritatea contractantă și pactul de integritate*
- ⇒ *documentația de atribuire*
- ⇒ *declarațiile privind evitarea conflictului de interese - ale experților pe care îi desemnează și care vor realiza monitorizarea efectivă*
- ⇒ *declarațiile de confidențialitate ale experților pe care îi desemnează și care vor realiza monitorizarea efectivă*
- ⇒ *lista persoanelor angajate de cele două organizații care să fi lucrat în ultimii 3 ani în cadrul autorității contractante sau pentru ofertantul declarat câștigător, în vederea verificării existenței vreunui conflict de interese.*
- ⇒ *procese verbale de evaluare a candidaturilor/ofertelor*
- ⇒ *decizia de atribuire, respectiv extrase din raportul procedurii de atribuire*
- ⇒ *contractul de achiziție semnat, împreună cu anexele acestuia, inclusiv declarația privind acceptarea pactului de integritate de către ofertantul declarat câștigător*
- ⇒ *declarațiile privind acceptarea pactului de integritate de către autoritatea contractantă și de către monitorul independent*
- ⇒ *procese verbale intermediare privind execuția contractului*
- ⇒ *plățile intermediare efectuate*
- ⇒ *procesul verbal de recepție și plata finală*
- ⇒ *rapoartele intermediare de monitorizare întocmite de monitorul independent*
- ⇒ *raportul final de monitorizare întocmit de monitorul independent*
- ⇒ *orice modificări ale contractului*
- ⇒ *informații privind modalitățile de sesizare a situațiilor de nerespectare a obligațiilor legale privind transparența și integritatea procedurilor de achiziție publică, precum și a obligațiilor asumate prin Declarația privind Pactul de Integritate*
- ⇒ *codul de conduită pentru angajații proprii care stipulează că oferirea de mită sau comportamentul neetic nu sunt acceptate*
- ⇒ *politica de zero toleranță la corupție*
- ⇒ *politica de evitare a conflictelor de interese*
- ⇒ *politica privind cadourile și cheltuielile de protocol*

Definiții cuprinse în document:

- ⇒ *Autoritate contractantă*: Ministerul Educației Naționale;
- ⇒ *Operator economic*: orice persoană fizică sau juridică, de drept public ori de drept privat, sau grup ori asocieră de astfel de persoane, care oferă în mod licit pe piață executarea de lucrări și/sau a unei construcții, furnizarea de produse ori prestarea de servicii, inclusiv orice asocieră temporară formată între două ori mai multe dintre aceste entități.
- ⇒ *Ofertant*: orice operator economic care a depus o ofertă în cadrul procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică.
- ⇒ *Contractant*: orice operator economic care este parte la contractele de achiziție publică.
- ⇒ *Monitor independent*: organizație neguvernamentală sau asocieră de organizații nonguvernamentale care coordonează implementarea Pactului de Integritate și se asigură că părțile implicate își respectă angajamentele asumate în cadrul acestuia, contribuind la transparentizarea și asigurarea integrității procedurilor de atribuire și implementare a contractelor de achiziție publică, până la recepția serviciilor și produselor.
- În acest caz, rolul Monitorului independent este deținut de Transparency International Romania (TI-RO) și Institutul

pentru Politici Publice (IPP).

- ⇒ *Abatere disciplinară*: încălcarea cu vinovăție de către funcționarii publici a îndatoririlor corespunzătoare funcției publice pe care o dețin și a normelor de conduită profesională și civică, conform prevederilor legale în vigoare.
- ⇒ *Abatere profesională*: orice comportament culpabil care afectează credibilitatea profesională a operatorului economic în cauză, cum ar fi încălcări ale drepturilor de proprietate intelectuală, săvârșite cu intenție sau din culpă gravă, inclusiv încălcări ale normelor de deontologie în sensul strict al profesiei căreia îi aparține acest operator.
- ⇒ *Pact de Integritate*: acord între Autoritatea Contractantă, Ofertanți și Contractantul care participă la procedura de achiziție publică, precum și un Monitor Independent din partea societății civile, prin care părțile recunosc și susțin activ prevederile legale vizând integritatea în achiziții publice, eforturile anticorupție, transparența procedurală și responsabilitățile contractuale.
- Pactul de Integritate asigură un proces de monitorizare continuu, în timp real, nefiind un mecanism de control, ci de asistență în dezvoltarea bunelor practici la nivelul Autorității Contractante, a ofertanților și a contractantului.

Despre proiectul "Pactele de Integritate – Mecanisme de control civil pentru salvagardarea fondurilor europene"

Directoratul General pentru Politică Regională și Urbană (DG REGIO) s-a angajat să testeze noi metode de asigurare a integrității în cheltuirea fondurilor europene, de eliminare a riscului de proastă administrare, fraudă și corupție, de creștere a transparenței în utilizarea fondurilor europene. Printre inițiativele în acest domeniu, DG REGIO a lansat proiectul pilot „Pactele de Integritate – Mecanism de Control Civic pentru Salvagardarea Fondurilor Europene”. În acest proiect DG REGIO testează Pactele de Integritate – un instrument dezvoltat de Transparency International - în proiecte cofinanțate de Fondurile Structurale și de Investiții în mai multe state membre ale Uniunii Europene.

Scopul proiectului: Reducerea riscurilor de corupție în achizițiile publice, prin implementarea unui mecanism de control civil în proiectele finanțate din fonduri europene.

Obiective:

- Asigurarea transparenței, integrității, răspunderii și responsabilității în proiectele cofinanțate din fonduri europene structurale și de coeziune, prin implementarea unui instrument pilot – Pactele de Integritate în România.
- Crearea revendicării de responsabilitate socială în contractele publice mari precum și deprinderea unor lecții învățate, cu scopul unei viitoare replicări și propagări a Pactelor de Integritate.

Parteneri: Proiectul este coordonat de Secretariatul Transparency International, în parteneriat cu alte 15 organizații din 11 state: România, Italia, Polonia, Bulgaria, Cehia, Grecia, Ungaria, Letonia, Lituania, Portugalia, Slovenia.

Perioada de implementare: Aprilie 2016 – Septembrie 2019

Transparency International România

Bld.Gh.Magheru nr. 28-30, etaj 3,
010336 București, România
Tel: +4 031 6606 000/Fax +4 031 6606 006
office@transparency.org.ro
www.transparency.org.ro/
www.facebook.com/transparencyRO

Institutul pentru Politici Publice

Str. Alexandrina nr. 19
București, România
Telefon și Fax +4 021 212 31 26
office@ipp.ro
http://www.ipp.ro/
www.facebook.com/@InstitutulPoliticiPublice